

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
ХАРЬКОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

210 лет

*Харьковскому национальному медицинскому
университету*

**ВОПРОСЫ
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ И КЛИНИЧЕСКОЙ
СТОМАТОЛОГИИ**

*Сборник научных трудов
Выпуск 11
Часть 2*

**МАТЕРИАЛЫ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
С МЕЖДУНАРОДНЫМ УЧАСТИЕМ
«ГОФУНГОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»
в рамках празднования 210-летия ХНМУ и международного Дня стоматолога**

Харьков 10 февраля 2015 г.

Харьков
2015

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

В 74

Редакційна колегія: проф. Є.М. Рябоконт (відповідальний редактор), ас. Б.Г. Бурцев (відповідальний секретар.), проф. В.П. Голік, проф. Г.Ф. Катурова, проф. Р.С. Назарян, доц. В.В. Ніконов, проф. Г.П. Рузін, проф. І.І. Соколова, проф. А.М. Біловол, проф. А.С. Журавльов, проф. В.О. П'ятикоп.

Рецензенти: професор А.В. Самойленко – зав. каф. терапевтичної стоматології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»; професор В.І. Гризодуб – зав. каф. ортопедичної стоматології та ортодонції дорослих Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

В74 Вопросы экспериментальной и клинической стоматологии: Сб. науч. тр. - Вып. 11. – Ч.2. /Редкол.: Е.Н. Рябоконт (отв. ред.) и др.; МЗ Украины, Харьк. нац. мед. ун-т. - Харьков: ХНМУ, 2015. - 268 с.

Затверджений та рекомендований до видання Вченою радою Харківського національного медичного університету (протокол №1 від 22.01.2015 р.)

Збірка наукових праць присвячена 210-річчю Харківського національного медичного університету. У ній представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Гофунговські читання» у рамках святкування 210-річчя ХНМУ та міжнародного Дня стоматолога (10.02.2015 р.). Збірка включає останні результати наукових досліджень по актуальних проблемах стоматології та щелепно-лицьової хірургії з різних країн. У випуск включені праці фахівців, які виконані на кафедрах стоматологічного профілю та суміжних дисциплін медичних ВНЗ і установ післядипломної освіти лікарів, а також в практичній охороні здоров'я. У них відбиті експериментальні, теоретичні і клінічні питання сучасної стоматології та щелепно-лицьової хірургії. Представлені роботи з питань профілактики, діагностики, лікування і реабілітації стоматологічних захворювань у дорослих і дітей; педагогіки, історії стоматології, медичного краєзнавства та огляди літератури.

Автори виражають подяку за допомогу в публікації збірки Харківський обласний осередок Асоціації стоматологів України (голова осередку – кандидат наук з держ. управління, доцент Н.М. Удовиченко)

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

© Харківський національний медичний університет, 2015

Під нашим спостереженням знаходились 43 пацієнти з поєднаною травмою кісток лицевого скелета та головного мозку, яким призначали ін'єкційну форму цераксону (500мг на 100мл изотонічного розчину в/м 2 рази на день № 5). Клінічне та параклінічне обстеження пацієнтів проводилось за загальноприйнятою методикою. Лікування також проводилось традиційно. Пацієнти контрольної групи в комплексному лікуванні не отримували препаратів, подібних по механізму дії до цераксону. Для оцінки дії препарату усіх пацієнтів консультував лікар невролог на початку та наприкінці лікування, в крові визначалися показники активності вільно-радикального окислення дієнові кон'югати (ДК) та малоновий діальдегід (МДА), стан антиоксидантної системи визначали показники супероксиддисмутази (СОД). У пацієнтів досліджуваної групи покращувався стан емоційної сфери. Біохімічні дослідження крові хворих, які отримували цераксон, виявили пригнічення вільно-радикального окислення та реактивацію антиоксидантної системи, про що свідчать зниження рівню ДК, МДА в плазмі крові та підвищення СОД в еритроцитах.

Таким чином, застосування цераксону дає можливість оптимізувати лікування пацієнтів з поєднаною травмою кісток лицевого скелета та головного мозку та покращити якість життя даного контингенту хворих.

Григоров С.Н., Рекова Л.П., Давыдов А.А., Потапов В.Ю.
КЛИНИЧЕСКИЙ СЛУЧАЙ ОССИФИЦИРУЮЩЕЙ ЭПИТЕЛИОМЫ
МАЛЕРБА

Харьковский национальный медицинский университет

Оссифицирующая эпителиома Малерба, на сегодняшний день относится к редким и малоизученным патологиям. По мнению различных авторов (Forbis, Lever, Hashimoto и др.), оссифицирующая эпителиома Малерба – ОЭМ (синоним: пиломатриксома, эпителиома кальцинированная Малерба) развивается из первичного эпителиального ростка с дифференцировкой в направлении волосяных структур. Базофильные клетки, составляющие основу опухоли в начале развития, рассматриваются как эквивалент клеток волосяного матрикса. А. К. Апатенко, напротив, отмечает, что при некротизирующейся эпителиоме не бывает четкой дифференцировки в направлении волосяных фолликулов, и полагает, что опухоль гистогенетически связана со стенкой эпидермальной кисты.

Трансформацию стенки эпителиальной кисты в ОЭМ описали Kanitakis и соавт. Динамика патологического процесса представляется как постепенный переход от активных базофильных до тневых клеток с накоплением в последних мелкогранулярных отложений и развитием оссификации преимущественно за счет остеобластической реакции стромы. По мнению Д. И. Головина и А. К. Апатенко, эпителиому следует называть не обызвествленной, а некротизирующейся, так как основным признаком ее является не отложение кальция, а некроз темноклеточной паренхимы.

Развитию ОЭМ способствуют травмы. Развивается ОЭМ преимущественно в детском возрасте, несколько чаще у женщин (40,6 и 59,4% у мужчин и женщин, соответственно, по данным Moehlenbeck). 36% больных, наблюдавшихся Forbis и Helwig, были моложе 20 лет, 43% - от 20 до 30 лет. По данным Moehlenbeck, 40% опухолей развивается до 10 лет и более 60% - до 20-летнего возраста. Течение

длительное (до 50 лет, по наблюдениям Wiederberg), опухоль растет медленно; Swerlick и соавт. описали 6 случаев быстро растущей ОЭМ, что является необычным. Изъязвляется редко. Инвазивная опухоль рассматривается как исключение, после удаления может рецидивировать, при этом приобретает черты базалиомы. Общее состояние больных обычно не страдает. Runne и соавт. описали женщину 42 лет с дистрофической миотонией Curschmann-Steinert, у которой были множественные ОЭМ. Особенности эпителиом, ассоциирующихся с миотонией дистрофической, считается также частая семейная агрегация, развитие в более позднем возрасте. По наблюдениям Nauy, атерома является одним из самых частых заболеваний, диагностированных клинически вместо ОЭМ.

Иногда ошибочно ставится диагноз спиналиомы даже после гистологического исследования. Опухоль окружена оболочкой, состоит из 2 типов клеток: по периферии из базофильных, представляющих собой небольшие клетки со скудной цитоплазмой, нечеткими границами, резко базофильным ядром, и в центре из тeneвых, имеющих более четкие границы, чем базофильные, и неокрашенное ядро. В длительно существующих очагах базофильных клеток становится мало; кальцификация и оссификация, напротив - более выраженными (Peterson и Hult). Очаги ороговения, некроза, часто обызвествленные, иногда окостенение. Могут встречаться структуры, напоминающие незрелые волосы. При пигментных формах обнаруживается меланин в тeneвых клетках и клетках стромы, а иногда в дендритических меланоцитах.

В связи с редкостью встречаемости эпителиомы считаем целесообразным представить описание клинического случая.

В клинику хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии ХНМУ обратилась больная Л. 25 лет с жалобами на наличие опухолевидной припухлости в области лба, которую она наблюдает в течении 10 лет. При объективном исследовании отмечалась припухлость овальной формы, располагающаяся в глубоких слоях кожи, в диаметре до 3 см с характерной выраженной плотностью. Опухоль подвижна, не спаяна с слегка покрасневшей кожей. При надавливании опухоль была болезненной. Располагалась на границе волосистой части головы и лба. Поставлен предварительный диагноз атерома. Пациентке была произведена операция – удаление новообразования, в условиях местной анестезии. Рана ушита, швы сняты на 7 сутки. Послеоперационный период протекал без особенностей. Удаленная опухоль была в форме фасоли, 3х1,5 см, после удаления сразу начала темнеть. Материал был направлен на гистологическое исследование, в результате которого и был поставлен окончательный диагноз ОЭМ.

Іванова М.О.

ХАРАКТЕРИСТИКА ВЛАСТИВОСТЕЙ МЕТИЦИЛІНРЕЗИСТЕНТНИХ ШТАМІВ СТАФІЛОКОКІВ, ЯКІ ОТРИМАНІ ПРИ ГНІЙНІЙ ІНФЕКЦІЇ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЬОВОЇ ДІЛЯНКИ

Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова, Україна

Актуальність теми обумовлена широким розповсюдженням в хірургічних стаціонарах резистентних до антибіотиків варіантів стафілококів. Резистентні до β-лактамів патогенні стафілококи (MRSA) мають високу здатність адаптуватись до умов стаціонару завдяки адгезивним, вірулентним властивостям.

Мета – визначення чутливості до антисептиків MRSA штамів, які отримані з гнійного осередку у хворих щелепно-лицьового відділення.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження антимікробної властивості антисептиків декасану та мірамістину проведено на метицилінрезистентних шта-

Янишен И.В., Караченцева Т.А., Сидорова О.В. Экспериментальное обоснование применения альгинатного оттискового материала «Стомальгин - 04».....	65
Golik V.P., Janisch I.V., Breslavets N.M. The fixing system of facing polymer for cast dentures.	71
Nikonov A.Yu., Omelchenko O.A., Kovalchuk D.O., Dyudina I.L., Morphological research of mucous membrane of gum at intolerance of metal orthopaedic constructions	72

ВОПРОСЫ ПЕДАГОГИКИ

Горб-Гаврильченко И.В. Особенности преподавания раздела «заболевания пародонта» студентам 4 курса стоматологического факультета.....	73
Пермінов О.Б., Ярмошук І.Р., Руднева В.М., Чайка О.М., Саяпіна Л.М., Чумаченко О.В. Бінарні лекції в контексті єдності фундаментальної та професійної підготовки лікарів-стоматологів	76
Пюрік В.П., Ничипорчук Г.П., Проць Г.Б., Пермінов О.Б., Тарнавська Л.В., Деркач Л.З. Особливості організації навчального процесу субординаторів на кафедрі хірургічної стоматології в умовах кредитно-модульної системи.....	79
Рузин Г.П. Память об учителе в формировании личности врача.....	80
Рябоконт Є.М., Костюк Н.Г., Андреева О.В. Організація навчального процесу на практичних заняттях у 9 семестрі з дисципліни « Терапевтична стоматологія» на сучасному етапі.....	82

ОБЗОРЫ ЛИТЕРАТУРЫ

Луцкая И.К. Зубной ликвор и его транспортные структуры.....	84
Петрикас А.Ж., Медведев Д.В., Честных Е.В., Ольховская Е.Б., Общие реакции после спонгиозных анестезий.	88
Петрикас А.Ж., Медведев Д.В., Куликова К.В. Снижение дозы местного анестетика в современной стоматологии.....	96
Рожко М.М., Чубій І.З. Використання біофлавоноїдів у стоматологічній практиці.....	101
Соколова И.И., Хлестун Н.Л., Левицкий А.П. Значение гиалуроновой кислоты в медицине и стоматологии	105
Чухрай И.Г., Марченко Е.И., Новак Н.В. Клинические особенности лечения зубов с глубокими кариозными поражениями II класса по Блэку.....	110
Ромашикіна О.А. З досвіду викладання спецкурсу «основні методи виготовлення зубних протезів» для англомовних студентів.....	117
Романова Ю.Г., Біда А.В. Возможности профилактики хронического герпетического стоматиту при денальной имплантации.....	118

ХИРУРГИЧЕСКАЯ СТОМАТОЛОГИЯ И ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВАЯ ХИРУРГИЯ

Аветиков Д.С., Гутник А.А. Параметры растягивания шкiрно-жировых клапiтов бiчної дiлянки обличчя при одноосному розтягуванні	120
Аветиков Д.С., Стебловский Д.В. Оптимальные виды разрезов при проведении нижней ритидэктомии.....	121
Аветиков Д.С., Яценко И.В., Ставицкий С.А., Локес Е.П., Бойко И.В. Современный шовный материал в практике хирурга-стоматолога	123
Ахмеров В.Д. Сравнительная характеристика некоторых методов вестибулопластики при мелком преддверии полости рта.....	130
Бондаренко В.В., Ву Вьет Куонг, Гаврильев В.М. Вплив «ліпіну» на післяопераційний перебіг у хворих з одонтогенними флегмонами дна порожнини рота	131
Бровка Д.К., Бурда Д.М. Профилактика токсических реакций при проведении обезболивания в условиях амбулаторного стоматологического приема	132
Волошан А.А., Демяник Д.С., Энтина Ю.М. Преимущества использования метода компьютерной томографии с контрастированием в клинике челюстно – лицевой хирургии	134
Волошин М.А., Бурега Ю.О. Особливості формування щелепи щурів в ранньому постнатальному періоді нормі та після внутішньоутробної антигенної дії.....	135
Волошина Л.І., Скiкевич М.Г., Соколова Н.А. Використання цераксону у клініці щелепно-лицевої хірургії	141
Григоров С.Н., Рекова Л.П., Давыдов А.А., Потапов В.Ю. Клинический случай оссифи-	

<i>цирующей эпителиомы Малерба</i>	142
<i>Іванова М.О. Характеристика властивостей метицилінрезистентних штамів стафі- лококів, які отримані при гнійній інфекції щелепно-лицьової ділянки</i>	143
<i>Кабанова А.А., Плотников Ф.В., Походенько-Чудакова І.О. Этиология гнойно- воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области</i>	145
<i>Камалова Ё.А. Физическая реабилитация в комплексном лечении невритов лицевого нерва</i>	147
<i>Корнієнко М. М. Використання нестероїдного протизапального препарату на основі бензидаміну гідрохлориду у післяопераційному періоді після кістектомії</i>	151
<i>Крайняя В.О., Походенько-Чудакова І.О. Диагностическая эффективность ультразву- кового исследования при остром гнойном периостите челюстей</i>	152
<i>Луцкая И.К., Шевела Т.Л., Зиновенко О.Г. Применение тканевого триммера в стома- тологии</i>	154
<i>Любченко А.В., Посохова В.Ф., Чуев В.П., Лыкова И.В., Кравцов Н.С. Обоснование необхо- димости стимуляции репаративных процессов костной ткани лунки удаленного зуба</i>	158
<i>Мавлянова З.Ф., Ким О.А. Оценка эффективности лазеротерапии в комплексном лече- нии невралгий лицевого нерва</i>	161
<i>Огоновський Р.З., Патерега Н.І. Загоєння ран порожнини рота на тлі наркозалеж- ності при застосуванні родіоли рожжевої (експериментальне дослідження)</i>	163
<i>Орішко А.Я., Штурмак В.М., Челій С.Т. Корекція хірургічних шаблонів для проведення безклаптевої імплантації</i>	164
<i>Павліш І.В., Дворник В.М. Методика виготовлення хірургічного шаблону для встанов- лення дентальних імплантатів</i>	166
<i>Пантус А.В., Когут В.Л., Челій О.І., Грекуляк В.В. Використання навігаційних шаблонів з направляючими для постановки дентальних імплантатів при повній адентії</i>	171
<i>Платонова П.Ю., Чумаченко О.В., Саяпіна Л.М., Пермінов О.Б. Вплив внутрішньокмі- ркового електрофорезу на гемодинаміку слизово-окісного покриття комірок при гост- рому альвеоліті</i>	172
<i>Походенько-Чудакова І.О., Карсюк Ю.В. Динамика уровня малонового диальдегида (МДА) ротовой жидкости после операции дентальная имплантация при применении ла- зеропунктуры</i>	175
<i>Походенько-Чудакова І.О., Флерьянович М.С. Макроскопическая картина гнойной раны у экспериментальных животных с моделью фурункула в поднижнечелюстной области</i>	176
<i>Пюрік Я.В., Огієнок С.А., Пюрік О.В. Ефективність кісткової репарації щелеп під впливом суміші біоактивного скла і аутологічного кісткового мозку</i>	178
<i>Рошупкин А. А. Фармакологический профиль местных анестетиков для аппликационной анестезии</i>	184
<i>Саяпіна Л.М., Чумаченко О.В., Пермінов О.Б. Ефективне місцеве знеболення – забезпе- чення високоякісного лікування уражень зубів нижньої щелепи</i>	187
<i>Скрипник В.М. Генетичне обґрунтування схильності до утворення патологічних рубців</i>	188
<i>Ставицький С.О., Аветіков Д.С., Яценко І.В., Локес К.П. Особенности выполнения разри- зів шкіри голови та шиї при планових оперативних втручаннях</i>	189
<i>Стеблянко А.А., Худик А.К., Свидло О.А. Особенности первичной хирургической обра- ботки ран челюстно—лицевой области</i>	190
<i>Ткаченко П.І., Білоконь С.О., Гуржій О.В. Структура та методи лікування гемангіом щелепно-лицьової ділянки у дітей</i>	192
<i>Хомич Н.М., Огоновський Р.З. Зміни біохімічних показників ротової рідини у хворих пі- сля операції атипичного видалення нижніх третіх молярів</i>	194
<i>Чумаченко О.В., Саяпіна Л.М., Пермінов О.Б. Методика комплексного відновного ліку- вання хронічних запальних процесів в коміркових відростках щелеп після видалення зу- бів</i>	197
<i>Чумаченко О.В., Саяпіна Л.М., Пермінов О.Б. Эффективность применения траумеля с и эрбисола при лечении хронического одонтогенного остеомиелита нижней челюсти</i>	